

A Tanárok XI. Nyári Akadémiája a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán a Művelődésügyi Minisztérium hozzájárulásával, Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Pest, Szolnok megyei és Szeged városi Tanács V. B. művelődésügyi osztálya és a megyei pedagógus továbbképzési intézetek közreműködésével ez évben tizenegyedik alkalommal kerül megrendezésre az általános iskolák felső tagozatában működő tanárok számára szervezett továbbképzés: a Tanárok Nyári Akadémiája, technika, román és szlovák tagozaton.

Az egyes szakok kiválasztása az oktatási reform szükségessége és a területi igények alapján történt.

A technika tagozat megszervezésének időszűréségét az adja meg, hogy az 1982/83. tanévben kezdődik meg az általános iskola felső tagozatán az új tanterv által bevezetett technika tárgy oktatása. Az új tantárgy zökkenőmentes bevezetése érdekében, ebben az évben több rendezvény foglalkozik a szakfelügyelők és a gyakorló pedagógusok munkájának előkészítésével. Ebbe a sorozatba illeszkedik a főiskola nyári akadémiájának programja.

A rendezvény legfőbb célja a gyakorló pedagógusok szemléletének formálása, hangsúlyozva, hogy a technika tárgy nem a korábban tanított ipari és mezőgazdasági ismeretek összegzése, hanem a szemlélet- és gondolkodásmód megváltozásán túl új műveltség tartalmat, a társadalom igényének kielégítését jelenti.

A megyei igények figyelembevételével a program összeállítói a nemzetiségi általános iskolákban működő tanárok továbbképzésére is gondoltak. A nemzetiségi iskolákban az új tantervek és tankönyvek bevezetéséből adódó új feladatok minél színvonalasabb megvalósításához kíván hatékony segítséget nyújtani a program, amelynek keretében a kollégák speciális feladatainak megfelelő foglalkozásokon is részt vehetnek.

Az említett megyék továbbképzési intézeteinek a főiskola illetékes tanszékeivel egyeztetett véleménye alapján – figyelembe véve, hogy a rendezvény lebonyolítása előtt az egyes területeken milyen felkészítés folyt – a nyári akadémia tagozatainak programjában szakmai, elméleti jellegű, módszertani témák, ideológiai, pszichológiai és pedagógiai tárgyú előadások szerepelnek.

A továbbképzési hét bevezető és záró előadásai időszzerű közoktatáspolitikai kérdésekről szólnak.

Néhány téma a technika tagozat programjából:

- a technika fejlődése;
- a technika és a többi tudomány kapcsolata;
- a tudományos fejlődés diszharmonijája;
- a technikai nevelés a közoktatásban és a közművelődésben;
- a „technika” és „gyakorlati foglalkozás” kapcsolata, illetőleg a közöttük levő eltérés;
- a technika és a műszaki ábrázolás;
- az anyag, szerkezet és funkció összefüggése;
- a csoportos munkák szerepe a technika tanításában;
- a „technika” tantervének bevezetésével és a tantárgy fejlesztésével kapcsolatos aktuális problémák.

Néhány téma a román tagozat programjából:

- a nyelv művelés értelmezésének sajátosságai a hazai román nyelvoktatásban;
- az előjárószók alkalmazásának mai tendenciái;
- a birtokos névelő használatának nyelvveltségi és helyesírási problémái;
- a román népi és nemzeti áramlatok helye és szerepe az általános iskolai irodalomtanításban;
- modern törekvések a két világháború közötti román irodalomban;
- a felszabadulás utáni román irodalom fejlődésének főbb tendenciái;
- az idegen nyelvoktatás aktuális feladatai;
- az irodalomtanítás néhány időszzerű elvi és gyakorlati kérdése;
- az új tantervek és tankönyvek bevezetéséből adódó nevelési feladatok;
- aktuális nemzetiségpolitikai kérdések.

Néhány téma a szlovák tagozat programjából:

- a hangok osztályozásának új szempontjai a szlovák nyelvben;
- a szlovák irodalmi nyelv, köznyelv, nyelvjárási;
- a szlovák mondatban legújabb problémái;
- magyar–szlovák irodalmi kapcsolatok;
- a szlovák dráma fejlődése és a mai szlovák dráma;
- a szókincs bővítésének újabb módszerei;
- a szlovák nyelv oktatásának modern módszerei;
- a kétnyelvű oktatás eddigi tapasztalatai, eredményei;
- a szlovák szellemi kultúra anyagának gyűjtése, annak módszerei;

- a magyarországi szlovák kultúra helyzete 1945-től.

Az előadásokat a tudományterület és a szakterület kiváló képviselői, országosan elismert előadók és a főiskola oktatói tartják. Számos előadást konzultáció követ. A Nyári Akadémia Igazgatósága a tagozatok számára fakultatív programokat, kirándulásokat szervez. A kollégák a több napos együttléteket - az előző évek gyakorlatának megfelelően - felhasználhatják aktuális oktatási-nevelési problémák megbeszélésére, kölcsönös tapasztalatcserére.

A XI. Nyári Akadémia időpontja: 1981. június 29.-július 4.

Helye: a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola.

A jelentkezés lehetőségeiről a Nyári Akadémia Igazgatósága ad felvilágosítást (címe: Nyári Akadémia Igazgatósága, Juhász Gyula Tanárképző Főiskola, Szeged, Április 4. útja 6. 6701. Pf.: 396).

Minden érdeklődőt szeretettel vár a Nyári Akadémia Igazgatósága.

Dr. Sipos Sándorné

DR. KONCZ JÁNOS

Szeged

Az oktatásügy és a pedagógusok munkája Franciaországban

A közelmúltban néhány hetes tanulmányút keretében módom nyílt a francia oktatásügy tanulmányozására. A programot a francia külügyminisztérium gondosan előkészítette és segítette. Jelentős segítséget kaptam a párizsi külképviseleti szerveinktől. Iskolákat látogattam meg, találkoztam minisztériumi és szakszervezeti vezetőkkel.

E helyen a téma irodalma és személyes tapasztalataim alapján próbálom felvillantani az oktatásügy és a pedagógusok munkáját.

A francia oktatásügy 1945-től napjainkig

A kommunista párt 1943-ban az Ellenállási Mozgalom Nemzeti Tanácsa elé terjesztette „A francia oktatási politika vázlatát” c. dokumentumot, amelyben döntő szerepe volt a Paul Langevin, majd a Henri Wallon vezette bizottságnak. Henri Wallon így indokolta a reform szükségességét, „arról van szó, hogy el kell tüntetni a szakadékokat az elemi iskola, vagyis az egyszerű nép iskolája és a középiskola, vagyis a burzsoázia tradicionális iskolája között. Az egyik iskolának kimondottan gyakorlatias jellege van, a másik megnyitja az utat a kultúra széles birodalmába, előkészít a szabad foglalkozásokra és a vezető funkciókra... Most már nem az uralkodó és haszonélvező elitről van szó, hanem minden egyes ember méltóságáról, szakmai és társadalmi jelentőségéről... Mindenki számára ugyanolyan jogot olyan iskola biztosít, amely azt a célt tűzi maga elé, hogy minden olyan képességet, ami a gyermekben szunnyad, felfedjen és kifejlesszen.”

A bizottság konkrét javaslatai a következők voltak:

1. A tankötelezettséget fel kell emelni 18 éves korig.

2. A kötelező oktatásnak legyen három ciklusa:

a) elemi ciklus 6-11 éves korig;

b) orientációs ciklus 11-15 éves korig;

c) befejező ciklus 15-18 éves korig.

Az orientációs ciklusban minden tanuló közös iskolában tanul kötelező és választható tárgyakat. Ennek a ciklusnak az a feladata, hogy részben tovább bővítse az elemi ismereteket, emellett módot adjon a tanároknak, hogy a tanulók hajlamait kipuhathatják, fejlesszék, és így előkészítsék a további tanulmányok helyes megválasztását.

A befejező ciklus a terv szerint három különböző szekciót tartalmaz:

a) praktikus szekció, amely szakmunkásképzést és szakmunkás-bizonyítványt ad;

b) szakmai szekció, amely valamilyen szakmában középkádereképzést és szakdiplomát ad;

c) teoretikus szekció, amely általános képzést nyújt és érettségiehez vezet. (A teoretikus szekcióra kétéves egyetemi előkészítő tanfolyam épül.)

3. A tanulás mindhárom ciklusban ingyenes. Az anyagilag rászoruló szülők gyermekei az első két ciklusban tanulmányi segélyben részesülnek, a befejező ciklusban ösztöndíjat kapnak.

4. Minden iskola az Oktatásügyi Minisztérium fennhatósága alá tartozik.

A hidegháború, a baloldali erők kiszorítása a kormányból nem kedvezett a demokratikus reformok elfogadtatásának. Bár a későbbi reformtervek figyelembe vették a Langevin-